



2021. gada 30. novembrī

Nr. 3.6/2021-144

Vides pārraudzības valsts birojs

pasts@vpvb.gov.lv

Informācijai:

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

pasts@varam.gov.lv

Pārresoru koordinācijas centrs

pkc@pkc.mk.gov.lv

Eiropas Komisijas pārstāvniecība Latvijā

comm-rep-latvia@ec.europa.eu

Atsaucoties uz LR Zemkopības ministrijas (ZM) paziņojumu par Latvijas Kopējās lauksaimniecības politikas stratēģiskā plāna (turpmāk – KLP SP) 2023.-2027. gadam stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma sabiedrisko apspriešanu, Latvijas Dabas fonda (LDF) vārdā nosūtām atzinumu par vides pārskata projektu.

Pirmkārt, vēlamies norādīt uz to, ka stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma (SIVN) mērķis nav attaisnot sabiedrisko līdzekļu izmantošanu ekonomikas attīstībai, bet gan informēt lēmumu pieņēmēju un sabiedrību par nozīmīgākajām ietekmēm uz vidi saistībā ar plānošanas dokumenta īstenošanu, kā arī iespējām samazināt plānošanas dokumentu īstenošanas nelabvēlīgo ietekmi uz vidi, kā to nosaka likums „Par ietekmes uz vidi novērtējumu”. Pēc līdzīgas metodikas tika vērtēta Lauku attīstības programma 2014. -2020. gadam (LAP), kur vides pārskatā tika apgalvots, ka “...programmā paredzētais atbalsts aktivitātēm bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā, kā arī ūdeņu, augsnes un ainavu kvalitātes nodrošināšanā ir pietiekami spēcīgi kompensējoši”, taču, sekojot līdzi LAP faktiskajai ieviešanai, nav nekādu pierādījumu, ka LAP būtu spējusi apturēt negatīvās tendences, kuras saistītas ar lauksaimniecības industrializāciju. Indikatori, kurus varam izmantot, lai vērtētu vides stāvokli, liecina par situācijas pasliktināšanos, piemēram, pesticīdu izmantošana laika posmā no 2011. līdz 2019. gadam pieaugusi par 54%, no 2017. līdz 2021. gadam iznīcināti 7% ES nozīmes aizsargājamo zālāju biotopu (4201 ha), kopš

2015. gada ir novērojams lauku putnu indeksa kritums un tā 2020. gada vērtība ir zemākā indeksa pastāvēšanas vēsturē.

Otrkārt, ja LR Zemkopības ministrijas paziņojumā norādītā saite uz plānošanas dokumentu ir korekta, tad SVIN ir veikta nepabeigta dokumentam. Publiskotajā vides pārskatā ietekme uz vidi lielākoties tiek vērtēta, nevis balstoties uz objektīviem un izmērāmiem rādītājiem, kas raksturo vides stāvokli un tā izmaiņas, bet gan uz nepamatoti optimistiskiem pieņēmumiem, ka ZM izvēlētie pasākumi sasniegs iecerēto rezultātu. Šādi rādītāji KLP SP nav atrodamā (KLP SP izmantotie iznākuma rādītāji lielākoties sniedz informāciju par mērķa platībām, taču tos nevar izmantot, lai vērtētu, vai ZM piedāvātie pasākumi patiešām sniedz ieguldījumu noteiktu mērķu sasniegšanā, kā piemēram, pesticīdu lietošanas samazināšana, slāpekļa minerālmēslu izmantošanas samazināšana). Līdz ar to nav iespējams objektīvi vērtēt piedāvāto pasākumu sniegumu, un KLP SP SIVN būtu jāveic atkārtoti – pēc tam, kad KLP SP ir papildināta ar šo informāciju. Tāpat vēlami norādīt, ka KLP SP nav atrodamā informācija par izvirzītajiem nacionālajiem “Zaļā kursa” mērķiem un tādējādi SIVN ir nepilnīgs, jo nespēj novērtēt KLP SP sniegumu “Zaļā kursa” mērķu sasniegšanā. Atgādinām, ka “Zaļā kursa” mērķu sasniegšana tika izmantota kā būtisks arguments sabiedrisko līdzekļu nepieciešamībai KLP reformas gaitā un nav attaisnojama šī dokumenta ignorēšana KLP SP.

Pamatojoties uz iepriekš rakstīto un atkārtoti norādot uz izstrādātā dokumenta zemo kvalitāti, aicinām pārtraukt Vides pārskata sagatavošanu un veikt atkārtotu KLP SP SIVN pēc KLP SP detalizētākas izstrādes.

Ar cieņu,

Ģirts Strazdiņš

Latvijas Dabas fonda direktors

A.Briedis 26309648

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU
UN SATUR LAIKA ZĪMOGU